

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.640/2022/3.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2022. szeptember 28.
Az ügy tárgya: garázdaság büntette
Terhelt: fiataikorú ...
Elsőfok: Mezőkövesdi Járásbíróság, 3.Bpk.39/2021/3., büntetővégzés,
tárgyalás mellőzésével, 2021. január 28., jogerő: 2021. február 18.
Az indítvány előterjesztője: Legfőbb Ügyészség

Rendelkező rész

A Kúria a garázdaság büntette miatt fiataikorú ... terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mezőkövesdi Járásbíróság 3.Bpk.39/2021/3. számú végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Elrendeli fiataikorú ... terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett bűnügyi költségnek a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkori törvényes kamatával együtt történő visszatérítését.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. 1. A Mezőkövesdi Járásbíróság a 2021. január 28. napján meghozott 3.Bpk.39/2021/3. számú büntetővégzésében fiataikorú ... terheltet társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] miatt egy évre próbára bocsátotta és megállapította, hogy a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet alatt áll, valamint kötelezte bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság végzése – tárgyalás tartása iránti indítvány hiányában – 2021. február 18. napján jogerőre emelkedett.

[3] 2. Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a felülvizsgálattal érintett jogerős végzés próbára bocsátás alkalmazásáról szóló rendelkezését a Mezőkövesdi Járásbíróság a 2021. június 14. napján meghozott, és fiataalkorú ... I. rendű terhelt tekintetében 2021. június 24. napján jogerőre emelkedett, 3.Bpk.185/2021/11. számú büntetővégzésében – a Mezőkövesdi Járásbíróság 7.Bpk.26/2021/7. számú büntetővégzésének próbára bocsátást kimondó rendelkezésével együtt – hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátásokat megszüntette. Fiataalkorú ... I. rendű terhelttel szemben társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bf) alpont], továbbá a próbára bocsátásokkal érintett, társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] és társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) és bf) alpont] miatt is – halmazati büntetésül – 200 óra közérdekű munka büntetést szabott ki.

[4] A Mezőkövesdi Járásbíróság 3.Bpk.185/2021/11. számú jogerős büntetővégzését a Kúria a 2022. május 10. napján meghozott Bfv.III.190/2022/7. számú végzésével, a Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.41/2022. számú felülvizsgálati indítványát elbírálvá, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottn, a Be. 608. § (1) bekezdése a) pont első fordulatóban írt eljárási szabálysértés miatt fiataalkorú ... I. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[5] **II.** A jogerős, a vádról rendelkező ügýdöntő határozat ellen a Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.606/2022. számon, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból, a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulatóra figyelemmel terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[6] Indokai szerint a járásbíróság a támadott büntetővégzést a fiataalkorú ... terhelttel szemben a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéssel hozta meg, miután olyan hivatásos bíró járt el, aki nem rendelkezett a Be. 680. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott, a fiataalkorúak ügyeiben való ítélezésre az Országos Bírósági Hivatal elnöke által adott kijelöléssel.

[7] Ez alapján a felülvizsgálattal támadott végzés hatályon kívül helyezését és a járásbíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[8] **III.** A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[9] 1. A Kúria – a Legfőbb Ügyészség indítványával egyezően – rögzíti, hogy az abszolút eljárási szabálysértésre alapított felülvizsgálati indítványnak nincs irányultsága, erre tekintettel időbeli korlát nélkül van helye az ilyen tárgyú előterjesztésnek (1/2021 BJE).

[10] 2. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős ügýdöntő határozata ellen, és csak a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból van helye. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető.

[11] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulata szerint a másodfokú bíróság nem ügýdöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva. Ez tehát felülvizsgálatot is megalapozó, ún. abszolút eljárási szabálysértés. A Be. 739. § (2) bekezdése alapján a büntetővégzés ügýdöntő határozat, melyre a törvény eltérő rendelkezése hiányában az ítéltre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[12] Fiataalkorú ... terhelt 2004. ... napján született. A terhére rótt bűncselekményt – a vád szerint – 2019. június 9. napján követte el, ekként a Btk. 105. § (1) bekezdése értelmében

fiatalkorúnak minősül. A Be. 678. § (1) bekezdése szerint a fiatalkorú elleni büntetőeljárásnak azzal szemben van helye, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat nem.

[13] A Be. 676. §-a szerint fiatalkorú terhelt elleni büntetőeljárásban a Be. rendelkezéseit az annak XCV. Fejezetében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

[14] A Be. 680. § (3) bekezdése szerint a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban az egyesbíró és a tanács elnöke hivatásos bíró. A (4) bekezdés b) pontja alapján a vádemelés után első fokon az egyesbíró vagy a tanács elnöke az Országos Bírószági Hivatal elnöke által kijelölt bíró.

[15] Mindez azt jelenti, hogy fiatalkorú elleni büntetőeljárás bírósági szakaszában, elsőfokon hivatásos bíróként kizárólag a speciális kijelöléssel rendelkező hivatásos bíró járhat el és hozhat ügyszóító határozatot.

[16] A Mezőkövesdi Járásbíróság felülvizsgálattal érintett ügyében egyesbíróként ... hivatásos bíró járt el.

[17] ... bírót az Országos Bírószági Hivatal elnöke a 336.E/2021 (XII.7.) OBHE határozatával 2021. december 15. napjától jelölte ki fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ítélező bíróvá.

[18] A kijelölés időpontjára tekintettel, 2021. január 28. napján a felülvizsgálattal érintett ügyben ... hivatásos bíró a fiatalkorú elleni büntetőeljárásra szóló speciális kijelölés nélkül – a kijelöléshez képest közel egy évvel korábban – hozott ügyszóító határozatot.

[19] Miután a fiatalkorú elleni bírósági eljárásban egyesbíróként olyan hivatásos bíró járt el és vett részt az ügyszóító határozat meghozatalában, aki az adott eljárási cselekmény időpontjában nem rendelkezett az Országos Bírószági Hivatal elnöke által a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban való ítélezéshez szükséges kijelöléssel, a büntetőeljárásban a bíróság nem volt törvényesen megalakítva. Ezzel pedig a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulatóban írt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező (ún. abszolút) eljárási szabálysértés valósult meg, aminek kötelező – mérlegelést nem tűző – jogkövetkezménye a határozat hatályon kívül helyezése és az eljárási bíróság új eljárás lefolytatására való utasítása.

[20] A kifejtettek alapján a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva – a Mezőkövesdi Járásbíróság 3.Bpk.39/2021/3. számú végzését a Be. 663. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[21] A hatályon kívül helyezésre vezető ok megjelölésével értelemszerűen egyben a Kúria a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatást is megadja [Be. 611. § (1) bekezdés]; az eljárást törvényesen megalakított bíróságnak kell lefolytatnia, ekként a bíróság összetételének meg kell felelnie a külön eljárásra vonatkozó speciális rendelkezéseknek.

[22] 3. A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bűnügyi költséget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügyszóító határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el. A Kúria ezért elrendelte a terhelt részére az általa eddig esetlegesen megfizetett bűnügyi költség mindenkor törvényes kamatával történő visszatérítését.

[23] IV. A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulója zárja ki.

Budapest, 2022. szeptember 28.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr.
Somogyi Gábor s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.640/2022/3. számú végzése 2022. szeptember 28. napján véglegessé vált.

Budapest, 2022. szeptember 28.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke